

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 19205

гр. София, 18.05.2026 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 73 състав, в
закрито заседание на 18.05.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елеонора Попова

като разгледа дело номер **10425** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 248, ал. 1 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК), вр. с чл. 144 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. §40 ПЗР на ЗИД на АПК.

Образувано е по молба на Директора на ТП на НОИ, чрез пълномощник, с искане за допълване на решението по настоящото дело в частта за разноските. Излагат се доводи, че е направено искане от страна на юрисконсулта за определяне на юрисконсултско възнаграждение, по която няма произнасяне в решението. Предвид отхвърляне на жалбата се иска присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Молбата е изпратена на жалбоподателя по делото, за отговор в едноседмичен срок. В срока за становище не е постъпило такова.

Административен съд София - град, трето отделение, 73 състав, намира следното:

Молбата е процесуално допустима - предявена е в срока по чл. 248, ал. 1 ГПК, от надлежна страна, носител на правото да иска допълване или изменение и на съдебното решение в частта за разноските.

Разгледано по същество е основателна.

Производството по делото е образувано по жалба на В. Й. Р. срещу Решение № 2153-21-272/09.09.2025 г. на директора на ТП на НОИ С.- град, с което е оставена без уважение жалбата му срещу Разпореждане № [ЕГН]/21.07.2025 г. Ръководител „ПО“. С решението по делото настоящият състав е отхвърлил жалбата на В. Й. Р., като съдът не се е произнесъл по искането на юрисконсулт О., направено в последното съдебно заседание за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Чл. 78, ал. 8 от ГПК гласи: "В полза на юридически лица или еднолични търговци се присъжда и възнаграждение в размер, определен от съда, ако те са били защитавани от юрисконсулт. Размерът на присъденото възнаграждение не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ". Според чл. 37, ал. 1 от ЗПП, заплащането на правната помощ е съобразно вида и количеството на извършената дейност и се определя в наредба на Министерския съвет по предложение на НБПП. От своя страна Наредбата

за заплащане на правната помощ в чл. 24 предвижда заплащане на юрисконсултско възнаграждение по административни дела от 100 до 300лв. Този акт предвижда граници, в които съдът да определи възнаграждението за юрисконсулт в съответното производство.

Независимо от това, съдът намира, че може да определи възнаграждение за юрисконсулт и в по-нисък размер от минималния, предвиден в наредбата, ако прецени, че най-ниският размер е прекомерен спрямо фактическата и правна сложност на делото, процесуалното му развитие и участието на юрисконсулт. Обратното становище би противоречало на нормата на закона, на характера на юрисконсултското възнаграждение и на забраната за неоснователно обогатяване.

На първо място, в ГПК, който е с приоритет пред наредбата, доколкото се касае за съотношение между закон и подзаконов акт, е предвидено единствено задължително съобразяване на максималния размер на юрисконсултското възнаграждение с максималния, определен по реда на ЗПП и съответно в наредбата към която ЗПП препраща. Няма изискване съдът да не определя това възнаграждение под минималния размер.

Характерът на юрисконсултското възнаграждение е разяснен в определение № 5616 от 18.05.2015 г. по адм. дело № 3002/2015 г. на Върховния административен съд. Констатирано е, че юрисконсултите са лица с правно образование, които извършват правна дейност по трудов договор или като служители на държавна служба, за което получават уговорено с работодателя възнаграждение, за разлика от адвокатската професия, която се практикува от адвокати, които представляват различни клиенти по силата на сключен с тях договор за правно съдействие и защита, в съответствие с принципите за независимост, изключителност, самоуправление и самоиздръжка, записани в чл. 2 от Закона за адвокатурата. Възнаграждението, което се присъжда на юрисконсултите на основание чл. 78, ал. 8 ГПК, не било адвокатско по смисъла на Закона за адвокатурата и за възнагражденията на юрисконсултите не можело да се прилагат същите правила като за адвокатските възнаграждения. Отбелязано е в решението на ВАС и това че разпоредбата на чл. 78, ал. 8 ГПК не фиксира размер на възнаграждението за юрисконсулт, нито препраща към другата наредба, която определя размера на адвокатските възнаграждения - Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. за заплащане на адвокатската работа /заглавието е изменено с ДВ, бр.14/2025г./, което означава, че съдът следва да го присъди в полза на организацията, защитавана от юрисконсулт, по своя преценка, като съобрази обема и качеството на положения труд.

Тези мотиви на решението са относими и при определяне на възнаграждението по реда на чл. 37, ал. 1 от ЗПП, вр. чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ. Целта на юрисконсултското възнаграждение не е да се генерират приходи за организацията, която юрисконсултите представляват, а да се компенсират разходите във връзка с поддържане на юрисконсулти и участието им в дела. От което следва, че възнаграждението следва да се определя на база характера на извършената работа по делата и времето, което им е отнело. Чл. 78, ал. 8 от ГПК не препраща към Наредбата за заплащане на правната помощ, нито въвежда забрана да се определи възнаграждение под нейните размери. Ето защо, настоящият състав намира за допустимо определяне на възнаграждение под нейните граници.

По същество съдът намира, че в полза на ТП на НОИ - С.-град следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение, тъй като жалбата на Р. е отхвърлена и ответната страна е била представлявана от юрисконсулт в производството, но в случая и минималното възнаграждение, което наредбата предвижда - 100лв. е прекомерно и не съответства на целите на закона, и на извършената работа. Делото не представлява фактическа и правна сложност. Работата на юрисконсулта се изчерпва в участие в едно кратко заседание, в което е заявила, че оспорва жалбата и не е представяла допълнителни доказателства. Делото не е отнело нито значително време, нито е изисквало съществена подготовка и излагане на доводи, различни от тези в

оспорения акт. Предвиденото в Наредбата за заплащане на правната помощ възнаграждение, дори в минимален размер от 100лв. не отговаря на тези обстоятелства, а и на характера на производствата по чл. 118, вр. чл. 117, ал. 1, т. 1 и 2 от КСО. Касае се за производства по жалба на социално уязвими лица - пенсионери, лица на които е отказана пенсия, лица получаващи социални помощи или на които е отказана такава, за жалби за неправилно определяне или изплащане на парични обезщетения по глава четвърта, раздели I и II или помощи, за отказ или за неправилно определяне или изменение и за прекратяване на пенсиите, добавките и компенсациите към тях. В конкретния случай се касае за жалба на лице 92,40% ТНР, което не работи и не получава никакви доходи, което се е опитало да оспори отказ на държавните органи да му отпуснат пенсия. Освен това с Определение № 36080/03.11.2025г. съдът съобразявайки ангажираните по делото доказателства е предоставил правна помощ под формата на процесуално представителство на основание чл.25, ал.1, вр. чл. 21, т.2 и чл.23, ал. 2, вр. ал.3 от Закона за правната помощ. Въпреки, че съдът е приел жалбата му за неоснователна, юрисконсултско възнаграждение, дори и в размер на минималното, предвидено в наредбата, не съответства нито на обема и характера на оказаната помощ, нито на характера на производството.

Предвид горното и след като съобрази и решение по дело С– 438/22 на СЕС, което дава възможност на съда да намали адвокатското възнаграждение под минималния размер, съобразявайки правната и фактическата сложност на делото, съдът намира, че следва да определи юрисконсултското възнаграждение в размер на 25 евро.

Мотивиран от горното и на основание чл. 248, ал. 1 ГПК, вр. с чл. 144 АПК, Административен съд София - град, трето отделение, 73 състав,

ОПРЕДЕЛИ:

ДОПЪЛВА Решение № 42562 от 18.12.2025г. по адм. дело № 10425/2025г. по описа на Административен съд– София град в частта му за разноските, както следва:

ОСЪЖДА В. Й. Р., ЕГН [ЕГН], да заплати на ТП на НОИ- С.-град юрисконсултско възнаграждение в размер на 25 евро.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО подлежи на обжалване с частна жалба в 14- дневен срок от получаване на съобщението до страните пред Върховния административен съд на Република България.

Съдия: